

هر هفته به شهر می‌آییم

تادغدغه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی تان را بشنویم و منعکس کنیم

تابستان به نیمه رسید؛ امسال، از پس هزینه کلاس‌های

تابستانی برآمدید و موفق شدید فرزندان تان را در کلاس‌های ورزشی و هنری ثبت‌نام کنید؟

تابستان امسال، شرمنده بچه‌هایم شدم

گزارش: خدیجه علی‌نیا | عکس: میثم دهقانی | «تابستان به نیمه رسید؛ امسال، از پس هزینه کلاس‌های تابستانی برآمدید و موفق شدید فرزندان تان را در کلاس‌های ورزشی و هنری ثبت‌نام کنید؟» خبرنگار «در شهر»، یک نيمروز را در خیابان‌های مرکزی شهر که محل زندگی و گذر قشر متوسط و ضعیف است چرخید و از پدر و مادرهای زیادی، این موضوع ساده را پرسید. پاسخ‌ها و نتیجه قابل تأمل بود. خیلی از کودکان و نوجوانان شهر، بهر غم خواست قلبی‌شان، نتوانستند از «کلاس‌های تابستانی» برای سرگرمی و مهارت‌آموزی و پر کردن اوقات فراغت‌شان،

استفاده کنند. مهم‌ترین دلیل این محرومیت هم، هزینه زیاد کلاس‌ها نسبت به درآمد قشرهای متوسط و ضعیف و البته اطلاعاتی محدود و ناآگاهانه نهاد‌های مسئول در حوزه اوقات فراغت است. درست است که کارشناسان حوزه تعلیم و تربیت، همواره خانواده‌ها را از خسته کردن بچه‌ها در طول تعطیلات تابستان با کلاس‌های تابستانی برحذر می‌دارند اما از قدیم، فصل تابستان و فراغت از درس و مدرسه، فرصت مغتنمی بوده برای حاضر شدن در جمع‌های جدید، تجربه فضایی متفاوت از فضای خانه و مدرسه و یادگیری مهارت‌های جدید در زمینه‌های

از پس هزینه‌های ضروری هم برنمی‌آیم.

چهار سده کلاس تابستانی

دور میدان فردوسی نشسته، آفتاب سوزان بر صورت و دست‌هایش می‌تابد و نگاه منتظرش را به خیابان دوخته، در انتظار کسی که از راه برسد و کار و سفارش بنایی داشته باشد. خودش را «مهدی احمدی»، ۴۶ ساله معرفی می‌کند. دو فرزند دارد؛ یکی جوان و دیگری نوجوانی ۱۵-۱۴ ساله که نه امسال و نه تابستان سال‌های قبل، به دلیل هزینه زیاد کلاس‌های اوقات فراغت، سر هیچ کلاس و کارگاه و برنامه مورد علاقه‌اش حاضر نشده. آقای احمدی می‌گوید: «امسال هم مثل هر سال، پسر من چندین بار از من خواست در کلاس‌های تابستانی ثبت‌نامش کنم. اما از شهریه‌های ۳۰۰ هزار تومانی و ۵۰۰ هزار تومانی صحبت می‌کرد که من اصلاً از پس پرداخت آن برنمی‌آمدم. به همین دلیل، اصرار‌هایش بی‌فایده بود، چون پولی برای نام‌نویسی‌اش در این کلاس‌ها ندارم. من یک کارگروزمزد هستم؛ چطور می‌توانم این هزینه را در کنار هزینه‌های واجب و ضروری زندگی مثل اجاره خانه و کرایه رفت و آمد و خورد و خوراک و دوا و درمان بپردازم؟ و خوب نتیجه‌اش هم سه ماه بیکاری و شیطنت و بطالت است.»

از توزیع نا عادلانه کلاس‌های تابستانی در شهر گلایه‌مندم

به خاطر ۵ هزار تومان، شرمنده فرزندانم شدم

حوالی منطقه عبدالمطلب، مرد ۴۵ ساله‌ای که پدر دو فرزند است، با ما هم‌کلام می‌شود و درددل می‌کند: «من زمانی می‌توانم به بچه‌هایم اجازه بدهم در کلاس‌های تابستانی شرکت کنند که توان مالی داشته باشم. اما واقعیت این است که امسال به دلیل بی‌پولی اصلاً امکان چنین کاری نداشتم. من شغل درست و حسابی ندارم، درآمد مناسبی ندارم و با این حال، باید مایحتاج اولیه زندگی خانواده‌ام را تامین کنم. به همین دلیل، با این هزینه کلاس قرآن که فرزندانم می‌خواستند بروند، فقط ۵۰ هزار تومان بود، چون پول کافی در همین حد هم نداشتم، شرمنده آن‌ها شدم.»

» از اول تابستان تا امروز، هربار که بچه‌هایم می‌پرسند: پس کی کلاس‌های تابستانی ما شروع می‌شود؟ هیچ پاسخی ندارم بدهم و الکی می‌گویم به زودی. باید دید تا کی می‌توانم منتظر نگهشان دارم «

۲ کارشناس تربیتی از کارکرد کلاس‌های تابستانی و چگونگی پر کردن جای خالی‌اش می‌گویند

خوب نیست بچه‌ها چند ماه بیکار بمانند، مگر این که...

«علیرضا مالک اشرفی» در گفت‌وگو با «در شهر» درباره ضرورت بهره‌مند شدن کودکان و نوجوانان از کلاس‌های تابستانی برای بهتر گذراندن اوقات فراغت فصل تابستان، می‌گوید: «مهم است خانواده‌ها با توجه به شناختی که از فرزند یا فرزندان خود دارند، برای شرکت آن‌ها در این کلاس‌ها برنامه‌ریزی

کنند. البته نباید فرزند خود را در تعطیلات خسته کرد اما این که کودک یا نوجوان، در ایام فراغت از درس و مدرسه، بیش از دو سه ماه بیکار باشد، اصلاً اتفاق خوب و مناسبی نیست. مگر این که خودش به شکل خودجوش اهل مطالعه باشد و از سوی خانواده هم برای حضور در فضای سبز، جمع‌های دوستانه، کتابخانه،

نمایشگاه، سینما و تئاتر، حمایت شود. در واقع مهم است از سه ماه تعطیلات تابستانی، برای پرورش استعداد و توانایی و مهارت‌های فرزندان مان استفاده کنیم، چرا که همین فرصت‌های کوچک یادگیری، می‌تواند نقش به‌سزایی در رشد شخصیت و خلاقیت بچه‌ها ایفا کند.»

فکری و بُردگیم‌ها هم امکان خوبی برای پر کردن اوقات فراغت بچه‌هاست. در کنار همه این‌ها، ممکن است برخی کودکان و نوجوانان، شرایط مالی خانواده را درک نکنند و پدر و مادر بابت نرفتن به کلاس‌های تابستانی، گله کنند. این جور وقت‌ها مهم است خانواده، با بچه صادقانه گفت‌وگو کنند و توضیح دهند جای خالی کلاس تابستانی، با فعالیت‌های مشترک خانوادگی پر شده و می‌شود و می‌تواند گاهی لذت‌بخش‌تر از کلاس باشد.»

«امیرزاعی» معاون توسعه امور ورزش استان، در گفت‌وگو با «در شهر» می‌گوید: «مهم است خانواده‌ها با توجه به شناختی که از فرزند یا فرزندان خود دارند، برای شرکت آن‌ها در این کلاس‌ها برنامه‌ریزی کنند. البته نباید فرزند خود را در تعطیلات خسته کرد اما این که کودک یا نوجوان، در ایام فراغت از درس و مدرسه، بیش از دو سه ماه بیکار باشد، اصلاً اتفاق خوب و مناسبی نیست. مگر این که خودش به شکل خودجوش اهل مطالعه باشد و از سوی خانواده هم برای حضور در فضای سبز، جمع‌های دوستانه، کتابخانه، نمایشگاه، سینما و تئاتر، حمایت شود. در واقع مهم است از سه ماه تعطیلات تابستانی، برای پرورش استعداد و توانایی و مهارت‌های فرزندان مان استفاده کنیم، چرا که همین فرصت‌های کوچک یادگیری، می‌تواند نقش به‌سزایی در رشد شخصیت و خلاقیت بچه‌ها ایفا کند.»

اختصاص دارد و «تربیتون محله» که هر پنج‌شنبه به بررسی کلیه‌های مردم یکی از محله‌های مشهد می‌پردازد، قدم‌هایی در همین مسیر است. در ادامه این راه، تصمیم گرفتیم هر هفته به شهر بیاییم و با شهروندان برای شنیدن دغدغه‌ها و گلایه‌هایشان در حوزه‌های مختلف و با تمرکز بر معیشت، گپ و گفتی ترتیب دهیم. ساعت ۱۱ صبح یک‌روز تابستانی، در شهر حاضر شدیم و در این باره که: «تابستان امسال، از پس هزینه‌های کلاس‌های تابستانی برای پر کردن اوقات فراغت فرزندان‌شان برآمده‌اند یا نه؟ و آیا هزینه‌های کلاس‌های ورزشی و هنری و علمی و خلاقیت، به‌شکلی بوده که اقشار متوسط و ضعیف جامعه بتوانند از آن‌ها استفاده کنند یا خیر؟» با شهروندان زیادی حرف زدیم و با کله‌های زیادی روبه‌رو شدیم. اگر کج‌گاوید از حرف‌های این شهروندان مطلع شوید، «در شهر» امروز را از دست ندهید.

مادر می‌گوید قرار است اطلاع بدهند!

«امیرعلی» ۱۱ سال دارد و در پاسخ به این سوال که امسال تابستان، توانسته به کلاسی برود تا هم سرش گرم شود و هم مهارتی یاد بگیرد، می‌گوید: «تابستان گذشت و من هنوز هیچ کلاسی نام‌نویسی نکردم. از خیلی وقت پیش، از روزی که توی خرداد کارنامه‌ام را گرفتم، به پدر و مادرم گفتم می‌خواهم هر جور شده به یک کلاس تابستانی بروم. آن‌ها هم قبول کردند اما هربار جویا شدم، می‌گویند صحبت کردیم و قرار است اطلاع بدهند و هنوز خبری نشده است!» فاطمه هم، دیگر نوجوانی است که با «در شهر» هم‌کلام می‌شود و می‌گوید: «من دوست داشتم امسال به کلاس آموزش شنا بروم. شهریه ۱۰ جلسه کلاس خصوصی ۴۰۰ هزار تومان بود و شهریه ۱۰ جلسه عمومی ۱۶۰ هزار تومان. ولی ثبت‌نام نکردم، چون خانواده‌ام گفتند بر ایمان سنگین و گران است و باید صبر کنی و من همچنان منتظرم.»

فرزندم به جای کلاس، رفت سرکار

مادری که دو فرزند ۸ و ۱۱ ساله دارد، درددل می‌کند: «راستش از اول تابستان تا امروز، هربار که بچه‌هایم می‌پرسند: پس کی کلاس‌های تابستانی ما شروع می‌شود؟ هیچ پاسخی ندارم بدهم و الکی می‌گویم به زودی. مثلاً شهریه کلاس ورزشی که پسر من می‌خواهد برود، ماهانه ۵۰ هزار تومان است و همین مبلغ به‌ظاهر کم، برای ما سنگین است. باید دید تا کی می‌توانم منتظر نگهشان دارم. کاش تابستان زودتر بگذرد و مدرسه‌ها سریع‌تر باز شود.» مردی ۴۰ ساله که دو فرزند ۱۵ و ۳ ساله دارد، به نکته جالبی اشاره می‌کند: «وقتی دیدم نمی‌توانم فرزند نوجوانم را در کلاس‌های تابستانی نام‌نویسی کنم، با یکی از آشناها که آدم سالمی است و کسب و کاری دارد، صحبت کردم تا در تابستان، در کنار او کار کند و مهارتی یاد بگیرد. یک جور سرگرمی هم هست.»

از بین ۴ فرزندم، فقط توان ثبت‌نام یکی را داشتم

«احمدحسینی» ۴۰ سال دارد و پدر چهار فرزند است. وقتی سوژه گپ و گفت‌مان با مردم شهر امی‌شود، آهی می‌کشند و می‌گویند: «با این هزینه‌های بالا چطور می‌توانم فرزندانم را در کلاس‌های تابستانی نام‌نویسی کنم؟ فرزندم، ۱۵، ۱۳، ۱۱ و ۹ ساله هستند. از بین این چهار بچه، امسال فقط توانستم فرزند بزرگم را در کلاس طراحی ثبت‌نام کنم. هزینه ۵۰ هزار تومانی همین یک کلاس هم برای من خیلی سنگین است. به خاطر همین یک کلاس و به‌رغم این که دوست داشتم بقیه فرزندم هم در طول این سه‌ماه سرشان گرم باشد، اما چون توان مالی نداشتم مجبور شدم به‌خواسته‌سه‌فرزند دیگر منم بگویم. اگر گشتی در شهر بزنید، می‌بینید هزینه کلاس‌های اوقات فراغت، به‌خصوص کلاس‌های با کیفیت، بسیار سرسام‌آور است و مثل خیلی چیزهای دیگر، از این امکان هم فقط خانواده‌های با درآمد بالا می‌توانند استفاده کنند.»

معاون توسعه امور ورزش اداره کل ورزش و جوانان استان:

کلاس ارزان قیمت هست

اطلاع‌رسانی کافی نیست

سازمان ورزش و جوانان مشهد است، در قالب طرح «خانواده‌آبی» پای کار آمدند. منتها مشکلی که در این میان وجود دارد، اطلاع‌رسانی ناکافی در این زمینه است. من نمی‌دانم در محله‌ای که زندگی می‌کنم، چه تعداد پایگاه ارائه خدمات اوقات فراغت وجود دارد و سازمان‌های متولی مدیریت این مسئله، در طول تابستان امسال چه کرده‌اند. برای بهبود این شرایط، یک آپ در حال طراحی و راه‌اندازی است تا شهروندان از برنامه‌های آموزشی و تفریحی و سرگرم‌کننده محل زندگی‌شان مطلع باشند و با مراجعه به نزدیک‌ترین مرجع ارائه خدمات ارزان قیمت اوقات فراغت، از این امکان بهره‌مند شوند.» در پایان این سوال پیش می‌آید که آیا فقط چهار استخر برای خدمات‌رسانی به جمعیت ۳ میلیون نفری مشهد، کفایت می‌کند و آیا برای اطلاع‌رسانی درباره برنامه‌های تابستانی، نباید پیش از تابستان برنامه‌ریزی می‌شد؟

علیرضا مالک اشرفی

معاون پرورشی اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

رقیه ارجی

کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی

«رقیه ارجی» هم اضافه می‌کند: «خانواده‌هایی که به هر دلیل موفق نشدند فرزندان‌شان را در کلاس‌های تابستانی نام‌نویسی کنند، باید از فضا و امکانات موجود در شهر برای بهینه‌سازی اوقات فراغت فرزندان بهره‌ ببرند. اگر به دلیل زیاد بودن هزینه کلاس‌های تابستانی، نتوانستیم بچه‌ها را در هیچ کلاس علمی و ورزشی و هنری ثبت‌نام کنیم، باید خودمان هر روز برای بچه‌ها برنامه‌ریزی داشته باشیم. مثلاً هر روز عصر برای دویدن به پارک محله و